

Spis treści

ROZDZIAŁ XVII.	Rafał Zarebski , Początki i rozwój drukarstwa w Polsce – pierwsze próby normalizacji użyć języka i nowe wzory wewnątrzspółnotowej komunikacji	7
ROZDZIAŁ XVIII.	Magdalena Hawrysz , Rozwój funkcjonalny i genologiczny piśmiennictwa XVI wieku jako wyraz zmian w sposobach życia i źródło wzorów dla czasów późniejszych	27
ROZDZIAŁ XIX.	Danuta Kowalska , Odkrywczy potencjału narodowego środka komunikatywnego w funkcji estetycznej: Mikołaj Rej, Jan Kochanowski	45
ROZDZIAŁ XX.	Danuta Kowalska , Język polski w ruchu reformacyjnym.	75
ROZDZIAŁ XXI.	Rafał Zarebski , Ilościowy i jakościowy stan leksyki na tle przekształceń w życiu wspólnoty komunikatywnej polskiej – składniki rodzime i asymilowane	89
ROZDZIAŁ XXII.	Magdalena Hawrysz , Europejskość i odrębności – humanistyczne, reformacyjne i edukacyjne podłoże konwencji genologicznych okresu kształtowania się wspólnoty komunikatywnej narodu szlacheckiego	103
ROZDZIAŁ XXIII.	Dorota Szagun , Wychowanie do służby publicznej i urzędów – sarmacka ideologia stanowa i jej językowe tropy	117
ROZDZIAŁ XXIV.	Magdalena Jurewicz-Nowak, Iwona Pałucka-Czerniak , Niemcy, Czesi, Żydzi, Włosi i Francuzi – ich udział w kształtowaniu polszczyzny potocznej i języka elity państwowej	131
ROZDZIAŁ XXV.	Dorota Szagun , Wojsko, wojny i orientalne sąsiedztwo – ich wpływ na obyczaje, leksykę i frazeologię	147
ROZDZIAŁ XXVI.	Magdalena Jurewicz-Nowak , Udział czynnika ruskiego w kształtowaniu się środka komunikatywnego wieloetnicznej wspólnoty państwowej.	161
ROZDZIAŁ XXVII.	Anetta Gajda , Początki i rozkwit szkolnictwa jezuickiego i pijarskiego – kariera retoryki w życiu publicznym i formach obyczajowych . .	173
ROZDZIAŁ XXVIII.	Iwona Pałucka-Czerniak , Terytorialne, demograficzne, społeczne i instytucjonalne czynniki przekształceń obyczaju językowego w wieloetnicznym państwie.	187
ROZDZIAŁ XXIX.	Iwona Pałucka-Czerniak , Prawo, kultura prawna i etykieta: szlachetni, sławetni i pracowici do połowy XVII wieku. Prawo stanowione i zwyczajowe w zachowaniach językowych	203
ROZDZIAŁ XXX.	Magdalena Jurewicz-Nowak , Język na dworze monarszym, dworach magnackich – przemiany obyczajowe, udział wzorów obcych w języku i obyczajach	217
ROZDZIAŁ XXXI.	Magdalena Hawrysz , Językowe zachowania polityczne – sejmy, sejmiki i publiczne użycia języka narodowego.	229

ROZDZIAŁ XXXII.	Anna Wojciechowska , Wykształcanie się użyć administracyjno-kancelaryjnych i prawnych języka polskiego – tradycja rodzima i autorytet wzorów obcych	243
ROZDZIAŁ XXXIII.	Dorota Szagun , Rycerz-sarmata – wojny i wpływ czynnika militarnego na język polski do połowy XVIII wieku	253
ROZDZIAŁ XXXIV.	Dorota Szagun , Dezintegracja wspólnoty komunikatywnej państwowej. W zaciszu szlacheckiego dworku – językowe kompetencje sarmackiego i saskiego erudyty	267
ROZDZIAŁ XXXV.	Magdalena Jurewicz-Nowak , Bilans wpływów obcych na język polski do połowy XVIII wieku, ich tło społeczne, gospodarcze, militarne i kulturalne	279
ROZDZIAŁ XXXVI.	Rafał Zarębski , Obraz polszczyzny XVIII wieku – nowoczesność i konserwatyzm – elita intelektualna i jej znaczenie wzorotwórcze	297
ROZDZIAŁ XXXVII.	Irmína Kotlarska , Oświeceniowa elita intelektualna i polityczna jako protoplaści nowych kierunków przekształceń języka polskiego . . .	311
ROZDZIAŁ XXXVIII.	Magdalena Pietrzak , Szkoła Rycerska, Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych, „Monitor” – nowe widzenie roli oświaty i wychowania	327
ROZDZIAŁ XXXIX.	Anetta Gajda , Początki zorganizowanego ruchu naukowego – Warszawskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	341
ROZDZIAŁ XL.	Rafał Zarębski , Sytuacja wspólnoty komunikatywnej języka ogólnego w zaborze rosyjskim	351
ROZDZIAŁ XLI.	Anna Wojciechowska , Sytuacja wspólnoty komunikatywnej języka ogólnego w zaborach pruskim i austriackim	367
ROZDZIAŁ XLII.	Irmína Kotlarska , Małe wspólnoty komunikatywne – ich udział w obronie świadomości narodowej i językowej	379
ROZDZIAŁ XLIII.	Iwona Pałucka-Czerniak , Filologiczne i dydaktyczne początki językoznawstwa polonistycznego – edytorstwo zabytków, gramatyki i leksykografia do końca XIX wieku	397
ROZDZIAŁ XLIV.	Marzanna Uździcka , Idea normalizacji i jej ewolucja przed uchwaleniem zasad pisowni – pielęgnacja języka narodowego w XX wieku	413
ROZDZIAŁ XLV.	Magdalena Jurewicz-Nowak , Syntezy wiedzy historycznej o języku polskim – ich generacyjne nacechowanie i narracyjny dydaktyzm . .	431
ROZDZIAŁ XLVI.	Dorota Szagun , Udział szkoły i instytucji oświatowych w poszerzaniu społecznej bazy polskiego języka ogólnego	447
ROZDZIAŁ XLVII.	Magdalena Pietrzak , Nowe środki techniczne i instytucjonalne jako czynnik dynamizujący wytwarzanie i upowszechnianie wzorów zachowań językowych	459
ROZDZIAŁ XLVIII.	Anna Wojciechowska , Wspólnoty komunikatywne języka polskiego po tysiącu lat – przekształcenia wspólnot terytorialnych na tle demograficznym i migracji ludności	473
ROZDZIAŁ XLIX.	Marzanna Uździcka , Wspólnoty komunikatywne języka polskiego po tysiącu lat – zróżnicowanie socjalne języka na tle przemian w sposobach życia	485
ROZDZIAŁ L.	Iwona Pałucka-Czerniak , Język polski poza obecnym obszarem państwowym – europeizacja i globalizacja a świadomość językowa i etniczna	503